

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 33

(2005–2006)

Om lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr

*Tilråding fra Justis- og politidepartementet av 2. desember 2005,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

I denne proposisjonen fremmer departementet for det første forslag om å øke rettsgebyret med 15 kroner, til 860 kroner. Forslaget er omtalt i pkt. 2.

For det andre fremmes forslag om å redusere tinglysingsgebyret til 0,25 ganger grunnsatsen i rettsgebyret i saker som gjelder refinansiering av lån innenfor samme låneramme. Tiltaket vil gjøre det billigere å flytte lån og slik bidra til å skjerpe konkurransen i lånemarkedet. For en nærmere omtale av lovforslaget vises det til pkt. 3.

Det foreslås videre at begrepet «pantobligasjon eller skadeløsbrev» i rettsgebyrloven § 21 annet ledd erstattes med «pantedokument». Pantedokument er en samlebetegnelse for pantobligasjoner og skadeløsbrev, og omfatter i tillegg andre dokumenter som inneholder stiftelse av avtalt panterett. Det er i praksis ingen tvil om at det skal betales gebyrer etter § 21 annet ledd uavhengig av hvilken undergruppe dokumentet kan kategoriseres i. Lovforslaget er omtalt i pkt 4.

Til slutt foreslås en endring i rettsgebyrloven § 3 fjerde ledd som følge av at Statens innkrevingssentral gradvis overtar ansvaret for innkrevingen av en del gebyrer. Forslaget er omtalt i pkt. 5

2 Endring av rettsgebyret

Departementet fremmer forslag om å øke rettsgebyret med 15 kroner (1,8 prosent), til 860 kroner, med virkning fra 1. januar 2006. Lovforslaget gjennomføres ved endring av rettsgebyrloven § 1 annet ledd annet punktum.

Forslaget til lovendring er i samsvar med forslaget i St.prp. nr. 1 (2005-2006) og i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006).

3 Endring av tingslysingsgebyret i saker som gjelder refinansiering av lån innenfor samme ramme

---

Det fremmes videre forslag om å redusere tinglysingsgebyret til 0,25 ganger grunnsatsen i rettsgebyret (R) i saker som gjelder refinansiering av lån innenfor samme låneramme, med samme pantsetter(e) og hvor det er det samme panteobjektet som stilles som sikkerhet. Tiltaket vil gjøre det billigere å flytte lån og slik bidra til å skjerpe konkurransen i lånemarkedet. Dersom det ved flytting av lånet foretas økt opplåning, eller det settes inn flere pantsettere/kausjonister eller det etableres tilleggspant eller lignende, skal det betales ordinært gebyr. Ved vurderingen av om refinansieringen er innenfor samme låneramme, vil tinglysingsmyn-

digheten legge angivelsen av pantekravets størrelse i dokumentet til grunn.

For at tinglysingsmyndigheten effektivt skal kunne skille ut dokumenter som kun gjelder refinansiering av lån, bør pantedokumentet tydelig merkes med dette. Hvilke krav som skal settes til slike pantedokumenter vil bli fastsatt nærmere i forskrift 1. november 1995 nr. 869 om standardisert oppsett for blanketter til tinglysing (blankettforskriften).

Lovforslaget gjennomføres ved et nytt tredje ledd i rettsgebyrloven § 21. Nåværende § 21 tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

Forslaget til lovendring er i samsvar med forslaget i St.prp. nr. 1 (2005-2006) og i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006).

4 Endring av begrepsbruk i rettsgebyrloven § 21 annet ledd

Det fremgår av rettsgebyrloven § 21 annet ledd at det ved tinglysing av en pantobligasjon eller et skadesløsbrev skal betales et høyere gebyr enn ved tinglysing av andre rettsstiftelser. Pantedokument er en samlebetegnelse for pantobligasjoner og skadesløsbrev, og omfatter i tillegg andre dokumenter som inneholder stiftelse av avtalt panterett. Det er i praksis ingen tvil om at det skal betales gebyr etter § 21 annet ledd ved tinglysing av pantedokumenter slik de er definert i tinglysingsloven § 36, uavhengig av hvilken undergruppe dokumentet kan kategoriseres i. Etter departementets syn vil det derfor være hensiktsmessig å endre rettsgebyrloven § 21 annet ledd slik at bestemmelsen bedre gir uttrykk for gjeldende rett. Dette gjøres ved at begrepet «pantedokument» brukes i stedet for «pantobligasjon eller skadesløsbrev». Forslaget er av rent tekniske karakter og innebærer verken en utvidelse eller innskrenkning av gebyrplikten. Forslaget har således heller ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

5 Innkreving av gebyr ved tvangsinndrivelse

I forbindelse med den nye organiseringen av den sivile rettspleie på grunnplanet, jf. Ot.prp. nr. 43

(2003-2004), vil Statens innkrevingsssentral fra 1. november 2005 gradvis overta ansvaret for innkrevingen av gebyrer og eventuelle sideutgifter for forretninger avholdt ved lensmannskontorer, namsfogdkontorer og politistasjoner med sivile rettspleieoppgaver. Det er da naturlig at Statens innkrevningssentral gis samme namskompetanse for disse kravene som Statens innkrevningssentral har for en rekke andre krav som Statens innkrevningssentral er pålagt å innkreve. Dette foreslås gjennomført ved en generalisering av rettsgebyrloven § 3 fjerde ledd som i dag bare gjelder tinglysingsgebyrer som Statens innkrevningssentral innkrever for Statens kartverk.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

De økonomiske konsekvensene av forslaget om å øke rettsgebyret, er innarbeidet i St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Justisdepartementet og omtalt på side 68. Det fremgår der at forslaget vil gi grunnlag for å øke bevilgningen på kap. 3410, post 01 med 20,82 millioner kroner.

De økonomiske konsekvensene av forslaget om å redusere tinglysingsgebyret ved refinansiering av lån innenfor samme ramme, er innarbeidet i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og omtalt på side 113. Forslaget innebærer reduserte inntekter på kap. 3410, post 01 med 11,8 millioner kroner, og økte utgifter på til sammen 1,6 millioner kroner som følge av forventet økt saksmengde, fordelt med 0,8 millioner kroner på kap. 410, post 01 og 0,8 millioner kroner på kap. 412, post 01.

Justis- og politidepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr

I

I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd annet punktum skal lyde:
Dette utgjør kr 860.

§ 3 fjerde ledd første punktum skal lyde:
Når Statens innkrevingsentral er pålagt å innkreve *gebyr og sideutgifter*, kan den inndrive kravene ved trekk i lønn og lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7.

§ 21 skal lyde:
For tinglysing, registrering eller anmerkning i grunnboken og kraftledningsregisteret betales 1,8

ganger rettsgebyret, med mindre annet følger av annet *eller tredje* ledd eller er bestemt i § 22.

For tinglysing eller registrering av *pantedokument* betales 2,25 ganger rettsgebyret.

For tinglysing av pantedokument eller tinglysing av transport av pantedokument i forbindelse med refinansiering av lån innenfor samme låneramme, med samme pantsetter eller pantsettere og med samme panteobjekt, betales 0,25 ganger rettsgebyret.

Det skal betales fullt gebyr for hvert register og for hver rettskrets et dokument skal tinglyses eller registreres i.

II

Loven gjelder fra 1. januar 2006.
